

## نشاط اجتماعي؛ شور انتخاباتي

جامع اهمیت حضور گسترده مردم در روز انتخابات را بر اساس رهنمودهای رهبر انقلاب بررسی می‌کند



جامع اهمیت حضور گسترده مردم در روز انتخابات را بر اساس رهنمودهای رهبر انقلاب بررسی می‌کند؛ نشاط اجتماعي؛ شور انتخاباتي؛ همه بیایند و باشند؛ این تاکید رهبر معظم انقلاب است برای مشارکت حداکثری آحاد مردم در انتخابات ریاست جمهوری امسال که دیگر چیزی تا آن باقی نمانده است. پیش از این مشارکت حداکثری، شور انتخاباتي است که از دل نشاط اجتماعي متولد می‌شود؛ چرا که مردم با نشاط، با انرژی و امید به سوی صندوق‌های رای می‌روند و یکدیگر را نیز به مشارکت و همراهی ترغیب می‌کنند؛ آنها ایمان دارند هر برگ رای گامی به سوی آینده؛ ای درخشان؛ تر است. اما نشاط اجتماعي و شور انتخاباتي مورد تاکید رهبر معظم انقلاب چگونه افزایش پیدا می‌کند؟

به چند روز گذشته فکر کنید؛ حتی به چند هفته گذشته. تنور انتخابات خيلي وقت است که گرم شده است. عکس‌های تبلیغاتی نامزدها، یک بار دیگر بر سینه تابلوهای ویژه انتخاباتي چسبیده‌اند. جوانان از طلبه‌ها و دانشجوها گرفته تا غیردانشجوها، میانسالان و سالمندان، چه زن و چه مرد، آستین بالا زده‌اند و عزم جزم کرده‌اند به قصد تعیین سرنوشت؛ شان، آن گونه که رهبر معظم انقلاب بیان کرده‌اند.

در این میان توجه به سخنان رهبری نکات مهم و ظریفی را نیز آشکار می‌کند که توجه به آنها مسلماً میزان مشارکت اجتماعي را در انتخابات بالا می‌برد. یکی از آن نکات حساس تاکید رهبری بر شور انتخاباتي است که اگر معنای آن بدرستی درک شود به مشارکت حداکثری می‌انجامد.

دکتر غفور شیخی، جامعه‌شناس و استاد دانشگاه درباره معنای شور انتخاباتي می‌گوید: مسلماً منظور از شور انتخاباتي، راه انداختن کارناوال‌های شادی در خیابان‌ها نیست بلکه منظور تصمیم‌گیری در اوج آگاهی از موقعیت است.

به گفته او، شور انتخاباتي به این معناست که هر فرد مسئولیت فردی خود را در تعیین سرنوشتش بپذیرد و انگیزه‌مندی‌اش به حدی برسد که نه تنها اختیاری و داوطلبانه رای بدهد بلکه دیگران را نیز به رای دادن تشویق کند.

### درخشش رسانه ملی

#### در افزایش شور انتخاباتي

رسانه ملی در ایجاد شور اجتماعي در انتخابات ایران همیشه نقش داشته است، اما امسال این نقش از همیشه پررنگ‌تر بوده است؛ نشان به آن نشان که در ساعت پخش سه مناظره تلویزیونی نامزدهای ریاست جمهوری، خیابان‌ها و کوچه‌ها در همه شهرهای ایران کاملاً خلوت می‌شد و کوچک و بزرگ، پیر و جوان، زن و مرد، پای تلویزیون‌ها می‌نشستند و لحظه‌به‌لحظه مناظره‌ها، هیجان و شور به حدی می‌رسید که پس از پایان برنامه‌ها، مناظره‌ها انگار میان اعضای خانواده ادامه داشت و هر کس برحسب این که می‌خواهد به کدام نامزد رای بدهد، با دیگران بحث می‌کرد و از مواضعش سخن می‌گفت. شیخی، جامعه‌شناس یکی از شاخص‌های مهم شور انتخاباتي را؛ افزایش مطالبه‌گری در مردم می‌داند و بر نقش سازمان صدا و سیما در به وجود آوردن احساس مطالبه‌گری، تاکید می‌کند و می‌گوید: پخش برنامه‌ها؛ ویژه این سازمان برای انتخابات باعث شد مردم به مواضع، ادعاها و قول و قرارهای نامزدهای ریاست جمهوری بیندیشند و به دنبال پاسخ پرسش‌های نهانی ذهنی خود بروند و این همان حس مطالبه‌گری است که مردم را برای انتخاب فرد اصلح مشتاق می‌کند و پای صندوق‌های رای می‌آورد.

محمدرضا بادامچی، عضو کمیسیون اجتماعي مجلس شورای اسلامی نیز بر نقش تاثیرگذار رسانه ملی را در شکل‌گیری شور انتخاباتي صحنه می‌گذارد و می‌گوید: پخش برنامه‌ها؛ خبیری و تحلیلی درباره نامزدهای ریاست جمهوری بویژه پخش مناظره‌ها؛ تلویزیونی، نشاط و هیجان اجتماعي را بیشتر کرده است و این سطح از نشاط، مسلماً به مشارکت اجتماعي گسترده‌تر در انتخابات کمک می‌کند.

#### نامزدها، الگوی مردم هستند

آزادی که امروز مردم در تبلیغ نامزدهای انتخاباتي شان دارند، این که آسوده خاطر می‌توانند در فضاهای مختلف دیدگاه‌ها؛ سیاسی‌شان را با حفظ حرمت‌ها مطرح کنند و از نگرش نامزد محبوب‌شان در حوزه سیاست داخلی و خارجی دفاع کنند، از جمله عوامل اثرگذار در افزایش نشاط اجتماعي و شور انتخاباتي در این دوران است. اما علاوه بر آزادی در تبلیغات، عوامل موثر دیگری هم در هدایت این هیجان مثبت اجتماعي نقش دارند. بادامچی از آن دست کارشناسان حوزه اجتماعي است که اعتقاد دارد علاوه بر رسانه‌ها،

بخشی از مسئولیت افزایش شور و نشاط اجتماعی، مستقیماً به عهده نامزدهای ریاست جمهوری است. او می‌گوید: «در ایامی هستیم که قلب همه ملت ایران باید پر از ذوق و امید به آینده باشد تا برای تعیین سرنوشت و شان نقش بازی کنند و این امید در صورتی قوت می‌گیرد که نامزدها، اخلاق انتخاباتی را رعایت کنند.»

بادامچی پیش‌نیاز انتخابات سالم را رعایت همین اخلاق انتخاباتی می‌داند و به سخنان رهبری اشاره می‌کند که امر کرده و اند «انتخابات گسترده، سالم، پرشور و با امنیت برگزار شود.»  
بادامچی توضیح می‌دهد که در یک انتخابات سالم همه باید مراقب باشند با وجود آرای مختلف به یکدیگر احترام بگذارند و یکدیگر را مورد تاخت و تاز قرار ندهند؛ چرا که روح انتخابات، مشارکت و اتحاد ملی است و به قول رهبر معظم انقلاب مهم نیست به چه کسی رای می‌دهیم بلکه مهم این است که همه و مان در میدان انتخابات حضور فعال و پویا داشته باشیم. این نماینده مجلس تاکید می‌کند «رفتار نامزدها در این زمینه، الگوی رفتار مردم است.»

#### هر عضو جامعه، یک رسانه است

وقتی مردم آگاه باشند شور انتخاباتی و شان جهت‌دار می‌شود و آن وقت شرکت حداکثری و شان در انتخابات، تضمین شده است. جان کلام عبدالرضا عزیزی، عضو کمیسیون اجتماعی مجلس همین است. بنابر گفته‌های او، مردم باید آگاه شوند که در این مقطع زمانی، در آمریکا، جنگ طلب‌ها سر کار آمده‌اند و حضور حداکثری مردم ایران در انتخابات، به معنای حمایت از ولایت و نظام است و این پیام، غربی‌ها را به عقب‌نشینی وادار می‌کند.

این نماینده مجلس، مانند بادامچی عملکرد سازمان صدا و سیما را مثبت ارزیابی می‌کند، اما می‌گوید «گرچه سازمان صدا و سیما پرمخاطب‌ترین رسانه کشور است، اما نباید همه بار نشاط و آفرینی انتخابات را روی دوش این سازمان بیندازیم. همه مردم در کنار رسانه ملی، از هر تریونی مسئولند یکدیگر را به شرکت پرشور در انتخابات ترغیب کنند و این تریون، از سخنان روحانیون پس از نماز جماعت در مساجد تا پیام‌هایی که مردم عادی درباره حیاتی بودن شرکت در انتخابات در فضای مجازی مطرح یا در کوچه و خیابان با هم رد و بدل می‌کنند، متنوع است.»

#### افزایش سرمایه اجتماعی به واسطه انتخابات

افزایش مشارکت مردمی در انتخابات، به وضوح به این معنی است که شور و نشاط اجتماعی در جامعه بالاست. دکتر اصغر مهاجری، جامعه‌شناس و استاد دانشگاه تهران در گفت و گو با جام جم، معتقد است انتخابات می‌تواند سرمایه‌های اجتماعی را بالا ببرد.

به گفته او، سرمایه اجتماعی از سه منظر شفافیت، اعتماد و پویایی گروهی قابل بررسی است که مشارکت در انتخابات می‌تواند روی هر کدام از این سه ضلع موثر باشد.  
مهاجری تاکید دارد انتخابات می‌تواند به افزایش شفافیت در جامعه کمک کند تا ادعاهای نامزدها راستی‌آزمایی شود. همچنین حضور در انتخابات به این معنی است که فرد به نظام حاکم و به آینده کشورش اعتماد دارد. حضور در شبکه‌های اجتماعی، افزایش تعامل افراد و پویایی گروهی هم به اعتقاد این جامعه‌شناس با حضور پرشور در انتخابات

میسر می‌شود. این استاد دانشگاه عقیده دارد انتخابات می‌تواند هم شفافیت، هم اعتماد و هم پویایی گروهی را در جامعه ارتقا بخشد و در نتیجه به افزایش سرمایه‌های اجتماعی منجر شود.

به باور او، اگر جامعه‌ای سرمایه مادی، انسانی و فناوری داشته باشد، اما سرمایه اجتماعی نداشته باشد، آن ساختار نمی‌تواند کیفیت زندگی مردم را بالا ببرد، اما با داشتن سرمایه اجتماعی بالا، آینده‌ای بهتر در انتظار هر کشوری خواهد بود.